

Het Steenkonijn

door Freddy Michiels



Konijngrijs met prima type en stelling ! Fokker: Alfons Vervloet.

Historiek

Men is niet heel duidelijk over het ontstaan van dit ras, maar in het begin van vorige eeuw was de uitvoer van konijnenvlees naar Engeland fenomenaal. Men kan spreken van miljoenen konijnen die werden uitgevoerd en in de Engelse keukens terechtkwamen. Hiervoor kwam vooral het Brabants konijn, ook soms het konijn van Wachtebeke genoemd



Kopstudie.

in aanmerking. Dit konijn met een gewicht tot 4,5 kg. was het ideale vleeskonijn. Het bezat een pels met tekening te vergelijken met de huidige Hollander, waarvan hij de voorvader is. De Engelsen hadden van dit ras ook enkele levende dieren ingevoerd, waaruit zij later het ras dat zij 'Hollander' noemen hebben gecreëerd. Stilaan begon de pelsindustrie in de konijnenvellen grote opgang te maken, zodat men meer en meer naar effen gekleurde konijnen ging selecteren. Dit is ook de periode dat onze Belgische blauwe konijnen, zoals het Blauw van Beveren, Blauw van Sint-Niklaas, Blauw van Ham en Parelgrijs van Halle, fel in opmars waren. Hier konden de liefhebbers-fokkers tweemaal winst maken, nl. met de verkoop van het vlees en de verkoop van de vellen voor de bontindustrie.

Door die selectie naar effen gekleurde konijnen, ontstonden ook zuivere konijngrijze, ijzergrauwe en haaskleurige konijnen. Voor de uitvoer naar Engeland had men het liefst een geslacht konijn van 1,5 tot 1,7 kg. Voor de invoering van de metrische meetkunde

had men in West-Vlaanderen een gewichtmaat die de 'Steen' werd genoemd. Deze maat kwam overeen met een gewicht van 3,500 kg. De konijnenfokkers van die tijd waren tot de bevinding gekomen, dat men best zijn konijnen levend tot het gewicht van de 'steen' liet komen, om als geslacht dier het gevraagde gewicht van 1,5 tot 1,7 kg te bereiken. Zo ging men aan dit effen gekleurde konijn de benaming van 'Steenkonijn' geven. Volgens Victor Pulinckx zou het woord 'steen' in die tijd voor de West-Vlamingen 'klein' betekenen. Zij werden zeer populair omdat ze zeer vruchtbaar waren en heel snel in gewicht bijkwamen. Het was een gedomesticeerde vorm van het wilde konijn. De gelijkenis van de konijngrijze kleurslag met het wilde konijn was zeer groot. De kop en lichaam waren wel breder. Het oorspronkelijke Steenkonijn had dus een gewicht van 3,500 kg. Uit deze konijnen waren sommige fokkers aan het selecteren om de grootste konijnen te kunnen fokken en zag men de Vlaamse reuzen geboren worden. Men kan dus stellen dat het oorspronkelijke Steenkonijn bijgedragen heeft tot het maken van de Vlaamse reus.

De fokkers van Vlaamse reuzen werden toen de sportfokkers genoemd, omdat voor hen maar één ding van belang was, namelijk het grootste en zwaarste konijn te fokken. Heel vlug kwam men tot de bevinding dat deze grotere dieren, vlees opleverden dat minder fijn van smaak was en dat de vezels veel groffer waren. Er ontstonden zo twee strekkingen, enerzijds de kwekers van de Vlaamse reuzen die naar de grote konijnen kweekten en anderzijds diegenen die voor het zuivere vleeskonijn gekozen hadden. De laatste wilden de grote vruchtbaarheid van hun konijnen bewaren (toen waren er ook al problemen op dat gebied met de Vlaamse Reus),

en zo heeft men het gewicht van de 'steen' verlaten en heeft men het maximum gewicht van het Steenkonijn op 3 kg gebracht. De invoer van ingevroren slachtkonijnen uit Australië heeft een einde gemaakt aan de massale kweek van het Steenkonijn.

Een zekere heer Delouois, keurmeester en bekwaam voordrachtgever, heeft zich het lot van ons Steenkonijn aangetrokken en is erin geslaagd om het van de totale verdwijning te redden. Op 12 juni 1934 werd de standaard van het Steenkonijn aangenomen. Het duurde nog tot 1969 alvorens de heer Delouois zijn eerste kampioenen in dit ras kon tonen. Regelmatig werd gebruik gemaakt van wilde konijnen om te grote inteelt te vermijden, met het oog om het juiste doel te bereiken.

In zijn boek "Tous les lapins", verschenen in 1940, heeft keurmeester Oscar Dresse in zijn uitgebreide opsomming van de standaarden van 54 rassen ook deze van het Steenkonijn opgenomen. Ook William Collier brengt de standaard van het Steenkonijn in zijn boek "La cuniculture illustrée" uit dezelfde periode. Men moest wachten tot 1963 om een "Verzameling der Officiële Standaarden van de Belgische konijnenrassen" te zien verschijnen. In 1975 bracht het Ministerie van Landbouw, met de medewerking van de Landsbond, de eerste standaarden uit van alle in België erkende konijnenrassen. Ondertussen heeft ons Steenkonijn een zekere evolutie ondergaan en alhoewel hij van alle bestaande rassen het meest op het wilde konijn lijkt, zien wij toch de evolutie van de domesticatie, zodat de kop ronder en voller wordt. Het lichaam korter, breder en steviger. In een woord kunnen we zeggen dat het huidige Steenkonijn een prachtdier geworden is. Wij kunnen betreuren dat de verspreiding van dit prachtige ras tot de grenzen van België beperkt bleef. Wij vinden ze dus niet terug in het buitenland, zodat ook de Europese Standaard uit 1995 en 2003 geen melding maakt van het

Steenkonijn. Hierin komt gelukkig verandering, want onder impuls van Dieter Plumanns, voorzitter van de Landsbond en tevens secretaris van de standaardcommissie konijnen in de schoot van de Europese Entente, heeft deze organisatie het Steenkonijn officieel aangenomen en zal het ook opgenomen worden in de volgende uitgave van de Europese Standaard.

Standaard

Land van oorsprong: België

Puntenschaal:

1. Type en bouw	20
2. Gewicht	10
3. Pels	20
4. Kop en oren	15
5. Dekkleur	15
6. Tussen- en grondkleur . . .	15
7. Conditie	5
Totaal	100

1. Type en bouw

Het type is gedrongen en walsvormig, het lijkt op dat van het wilde konijn. Het lichaam is stevig ontwikkeld. De schouders zijn goed gevuld en afgerond. Ze zijn vast bij het lichaam aangesloten. De rug is kort, goed gespierd en bekleed. De achterhand is breed en goed afgerond. De benen zijn krachtig en niet te lang. Een wam is niet toegelaten.

2. Gewicht

Bij een gewicht dat gelegen tussen het minimum (2 kg) en het maximum (3 kg) worden steeds 10 punten toegekend. Buiten deze grenzen bekomt het dier in kwestie 0 punten.

3. Pels

De pels is normaalhaar-kort. Hij is dicht, glanzend en glad aanliggend.

4. Kop en oren

De kop is breed aan de basis. Het neusbeen is licht gebogen. De wangen zijn krachtig ontwikkeld. De kop verfijnt naar de smalle snuit toe. Het voorhoofd is smal.

De ogen zijn groot, rond en licht uitpuilend. De oren zijn vrij kort en breed aan de inplanting. De oortoppen zijn goed afgerond en hun lengte ligt tussen 9 en 11,5 cm.

5. Dekkleur

Erkende kleuren: haaskleur, konijngrijs en ijzergrauw.

Konijngrijs: Deze kleur toont veel gelijkenis met deze van het wilde konijn. De dekkleur is een licht grijsbruine kleurschakering. Ze wordt gevormd door de regelmatig verspreide zwarte haartoppen (ticking) op de licht grijsbruine dekharen. De kleur op de borst en de flanken is zoveel mogelijk in overeenstemming met de kleur op de rug en vertoont dus ook ticking. Ook de benen, voor zover deze niet wit zijn, hebben eveneens dezelfde kleur. De kleur mag niet te donker zijn (te ver gekleurde zwarte haartoppen). Een bruinroodachtige kleur is evenzeer te mijden alsook een vlokke of gegolfde ticking. De triangel (driehoek in de nek) is bruin met blauwe grondkleur.



De kin, de kaakranden, de achterzijde van de voorbenen, de binnenzijde van de achterbenen, de buik en de onderkant van de staart zijn wit tot witachtig bij dieren met een sterke grondkleur. De oogringen zijn iets lichter gekleurd en vrij van ticking. De oortoppen zijn zwart omzoomd. De bovenkant van de staart is donkergrijs. Deze kleurencombinatie is wat in vakliteratuur de wildkleur wordt genoemd. De ogen zijn donkerbruin en de nagels zijn zwartachtig.

Haaskleur: Deze kleur vertoont veel gelijkenis met die van de veldhaas, maar is veel roder. Gestreefd dient te worden naar veel en krachtig rood in de dekkleur. De dekkleur is rossig-vosrood met daarin regelmatig verspreide zwarte haartoppen. De ticking mag niet te zwaar zijn door een teveel aan zwart getopte haren. Ze mag evenmin vlokkig of golvend zijn. De borst en de flanken vertonen minder ticking dan bij konijngrijs. De benen zijn vosrood

zonder ticking en vrij van lichte of donkere schakering. De triangel is roodbruin. De oortoppen zijn zwart omzoomd. De lichaamsdelen, die bij konijngrijs wit zijn, zijn ook bij haaskleur wit of roomkleurig bij sterk rood gekleurde dieren. De oogkleur is donkerbruin, de nagelkleur zwartachtig.

Ijzergrauw: De dekkleur wordt gevormd door licht grijsachtige dekharen die zwart getickt zijn. Deze mengeling van grijs en zwart vormt een levendige warme kleur waarin het grijs moet overwegen, zodat de kleur niet te donker wordt. De dekkleur moet zich gelijkmatig over het gehele lichaam uitstrekken met uitzondering van de triangel die donkerbruin is. De buikkleur moet zoveel mogelijk in overeenstemming zijn met de dekkleur maar zonder ticking. De oortoppen zijn zwart omzoomd (1/3). De bovenzijde van de staart is vrijwel zwart, de onderzijde is donkerblauw. De oogkleur is donkerbruin, de nagelkleur is zwartachtig.

6. Tussen- en grondkleur

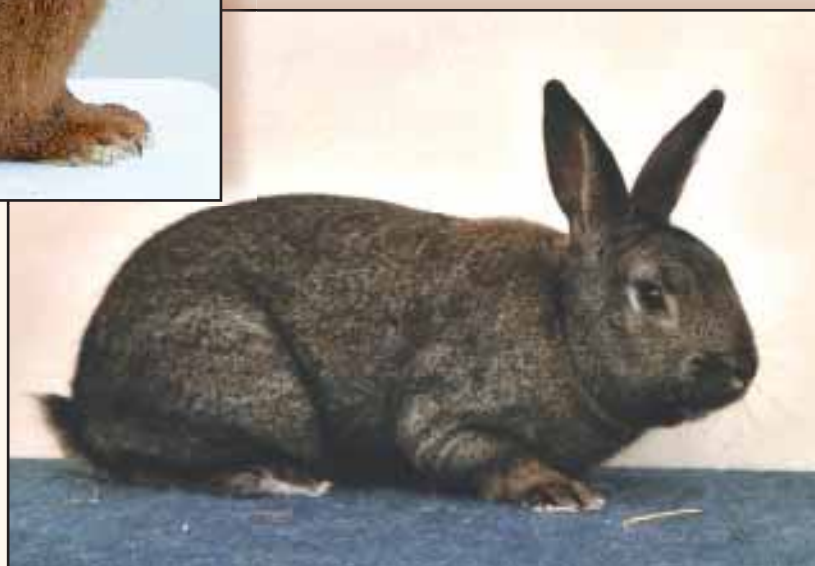
Konijngrijs: De tussenkleur is warm bruingrijs en van een krachtiger tint dan de licht bruingrijze schakering van de dekharen. De grondkleur is grijsblauw.

Haaskleur: De tussenkleur is krachtig vosroodbruin. De grondkleur is blauw, behalve op de buik waar ze wit is tot op de huid. Alleen in de liesstreek is de grondkleur lichtblauw.

Ijzergrauw: De tussenkleur bestaat uit een smalle, niet zo scherp begrensde donkerbruine zone, waarvan de kleur gelijk is aan deze van de triangel. De grondkleur is diep donkerblauw.

7. Conditie

De dieren moeten, wat verzorging en gezondheid betreft, worden voorgebracht in optimale omstandigheden. Zij moeten verder voldoen aan bepaalde reglementen zoals b.v. een correcte tatoeëring. Een tentoonstellingsdier moet opvallen door de zuiverheid en de conditie van de pels, zijn heldere levenslustige ogen, zijn verzorgde voeten, oren en geslachtsdelen. De nagels moeten eveneens netjes bijgeknipt zijn, ook de duimnagels.



foto's: Jan Van Campenhoudt, Reginald Deyaert

*Boven: haaskleur. Fokker: Alfons Vervloet.
Rechts: ijzergrauw. Fokker: Luc Notebaert.*

Temperament

Het Steenkonijn is van nature nogal schuw en zenuwachtig. Het zit vol leven en zal dus ook veel meer bewegen dan andere konijnen. Bij het tatoeëren is het ook één der moeilijkste rassen om ze eventjes stil te houden. Men kan hierin verandering brengen door regelmatig met de konijnen bezig te zijn. Vanaf het verlaten van het nest, zal men de jonge konijntjes regelmatig in de hand nemen, de deur van hun hok openen en zijn handen op de mestplank houden, zodat zij kunnen komen ruiken, zonder het gevaar om achtervolgd te worden. Eens de jongen wat groter zijn, zal men ze regelmatig op tafel zetten en doen alsof zij gekeurd worden. Zij moeten aan al deze omstandigheden wennen. Een Steenkonijn zal wat meer tijd nodig hebben dan een ander ras om uw vertrouwen te winnen. Eenmaal het echter klikt tussen het konijn en zijn verzorger, zal deze er veel plezier aan beleven. Laten wij vooral niet vergeten, dat in de evolutie van het Steenkonijn, regelmatig kruisingen met het wilde konijn gebeurden, vandaar hun half wilde temperament maar ze zijn ook perfect af te richten en kunnen zeer tamme konijnen worden.

Kweek

Als kweekdier behoren zij zeker tot één der beste rassen daar zij zeer vruchtbaar zijn en de voedsters hun taak als moeder met zorg vervullen. De jongen groeien zeer snel en zijn aan de ouderdom van 5 maanden al geslachtsrijp. Dit wil niet zeggen dat men aan die ouderdom de jonge dieren al moet inzetten voor de kweek. De voorkeur wordt gegeven om de dieren rustig te laten uitgroeien tot de minimum ouderdom van 8 tot 9 maanden, alvorens ze als kweekdier te gebruiken. Sommige voedsters kunnen zodanig hun kroost verdedigen dat zij wel eens durven bijten wanneer zij jongen hebben. De verzorger moet zelf uitmaken of hij dagelijks nestcontrole mag uitvoeren of niet.

Men kan de voedsters ook wennen aan de nestcontrole, zodat zij zich niet meer agressief gaan opstellen. Dit is een kwestie van training en vertrouwen tussen het dier en zijn verzorger. Bij iedere nestcontrole is het wel aan te raden om eerst de handen te wassen zonder gebruik te maken van zeep want dit laat geuren achter. Dan zal men bij het verwijderen van de voedster uit haar hok met beide handen door haar eigen pels wrijven om haar geur aan te nemen en dan pas mag men aan de jongen in het nest komen. Na de nestcontrole, wanneer men de voedster in haar hok terugplaatst, zal men onmiddellijk iets geven dat zij graag lust, zoals een stukje droog brood. Dit heeft als doel om haar gedachten af te leiden want zij begint dan meestal onmiddellijk te eten en ondertussen vergeet ze om in het nest te gaan zien wat er is gebeurd.

Tentoonstellen

Het Steenkonijn is een perfect tentoonstellingsdier en gezien het tot de kleine rassen behoort, kan men er ook verschillende tentoonstellingen per seizoen mee doen. Dit ras is gemakkelijk in conditie te krijgen en vooral in conditie te houden. De grote evolutie die dit ras de laatste jaren onderging en vooral zijn populariteit, is zeker te danken aan de specialclub "Het Belgisch Raskonijn". Deze vereniging heeft enorm veel werk verzet om onze Belgische rassen terug populair te maken en om hun toekomst en ons Belgisch patrimonium te verzekeren. Wie meer informatie wenst over het Steenkonijn of onze andere Belgische konijnenrassen, kan op internet terecht op: www.raskonijn.be



De grond- en tussenkleur bij konijngrijs en haaskleur.